

РЕШЕНИЕ

№ 286

гр. Пловдив, 12.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 1-ВИ ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Надежда Ив. Желязкова
Каличкова

Членове: Славейка Ат. Костадинова
Красимира Д. Ванчева

при участието на секретаря Цветелина Юр. Диминова
като разгледа докладваното от Славейка Ат. Костадинова Въззивно
търговско дело № 20235001000301 по описа за 2023 година

За да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е въззивно – по чл. 258 и следващите от ГПК.

С решение № 29 от 06.03.2023 година, постановено по т. дело № 134/2021 година по описа на Окръжен съд – П., е осъден Г.Ф., със седалище и адрес на управление ****, да заплати на М. Г. Д., ЕГН *****, с адрес ****, със съдебен адрес ****, адв.Р. М., сумата от 30000 лева, представляваща обезщетение за претърпени от ищцата неимуществени вреди - болки и страдания, като е отхвърлен искът за горницата над 30000 до претендирания размер от 50000 лева, като неоснователен, както и обезщетение за имуществени вреди в размер на 1430, 65 лева, настъпили в резултат на ПТП, станало на 12.02.2019 година в гр. В. на кръстовището на ул. „С.“ и ул. „К.“, на пешеходна пътека, по вина на неизвестен извършител, с неидентифицирано МПС, на основание чл. 557, ал. 1, т.1 от Кодекс за застраховането, ведно със законната лихва за забава върху двете главници, считано от 14.05.2021 година до окончателното изплащане на сумите.

Осъден е Г.Ф. да заплати в полза на бюджета на съдебната власт, по

сметка на Пазарджишкия окръжен съд, сумата от 1257,23 лева, на основание чл.78, ал. 6 от ГПК.

Осъден е Г.Ф. да заплати на М. Г. Д., ЕГН *****, направените разноси съобразно уважената част от исковете в размер на 431, 88 лева.

Осъдена е М. Г. Д., ЕГН *****, да заплати на Г.Ф., на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК, разноси съобразно отхвърлената част от исковете в размер на 128, 33 лева.

Така постановеното решение е обжалвано с въззивна жалба в осъдителната му част от Г.Ф., представляван от адвокат С. М.. Оплакванията са за недопустимост, евентуално неправилност поради нарушение на материалния и процесуалния закон и необоснованост на първоинстанционното решение в обжалваната част. Недопустимостта на решението е обоснована на първо място с липсата на предявена надлежна застрахователна претенция от ищцата по реда на чл. 380 от ГПК като задължителна процесуална предпоставка за предявяване на иск пред съда.

Към подадената от ищцата до Г. молба нямало нито едно писмено доказателство за възникване на застрахователно събитие и за причинени вреди, установяващи качеството ѝ на увредено лице по смисъла на чл. 478, ал. 2 от КЗ. Посочено е също, че представеното пред Г.Ф. пълномощно за адвокат М. не отговаряло на изискванията на чл. 558, ал. 6 от КЗ /погрешно посочено като ГПК/, тъй като не било изрично, нито нотариално заверено. На второ място се сочи, че има разминаване между размера на претенцията за неимуществени вреди пред Г. – 70 000 лева и тази, предявена пред съда – 50 000 лева, като според жалбоподателя това несъответствие се отразявало на допустимостта на исковете. Оспорени са мотивите на първоинстанционния съд, че ищцата е изложила пред Г. обстоятелства, че е блъсната от неидентифицирано МПС, като се сочи, че в подадената от ищцата молба вх. № 24-01-206/22.04.2021 година това твърдение не е подкрепено с доказателства. Оспорени са мотивите на обжалваното решение за липса на отговор от Г., като се твърди, че има такъв от 26.04.2021 година и с него ищцата е уведомена, че не е изпълнила задълженията си по чл. 498, ал. 2 от КЗ и не е представила документи във връзка със застрахователното събитие, както и такива по чл. 478, ал. 2 от КЗ, установяващи качеството ѝ на пострадало лице.

Втората група доводи за недопустимост на съдебното решение касаят произнасяне по непредявен иск, като се сочи, че в исковата молба са изложени обстоятелства за ПТП, причинено от автомобил с конкретен регистрационен номер и водач и не било допустимо едва с допълнителната искова молба да се променят обстоятелствата, респ. да се твърди, че става дума за неидентифицирано МПС и водач. Такова изменение на иска било недопустимо съгласно разпоредбите на ГПК.

Във въззивната жалба е направен анализ на събраните доказателства, като се поддържа, че решението е необосновано и че въз основа на съвкупната преценка на доказателствата не може да се приеме за установено причиняването на ПТП от неидентифицирано МПС като предпоставка за ангажиране на отговорността на Г. за обезщетяване на вредите на ищцата. Липсвал протокол за ПТП, както и свидетели –очевидци. Постановлението на прокуратурата за прекратяване на наказателното производство не установявало настъпване на ПТП, при което са причинени вреди на ищцата, липсвали доказателства в подкрепа на твърденията на ищцата за такова. Медицинската документация също не установявала това обстоятелство. В жалбата има позоваване на показанията на свидетеля Б.К., които опровергавали твърденията на ищцата за ПТП, причинено от неидентифицирано МПС с неизвестен водач. Неправилни били изводите, основани на показанията на свидетелите М. и М., тъй като те не били очевидци, не установявали възприети от тях обективни данни.

Във въззивната жалба е оспорен изводът на първоинстанционния съд за липса на съпричиняване от страна на ищцата, като се твърди, че такова е налице поради това, че тя е предприела пресичане на пътното платно, без да се огледа и да се убеди, че е безопасно, като е попаднала в опасната зона и за водача на автомобила е било невъзможно да спре.

Оспорено е заключението на съдебно медицинската експертиза, като се твърди, че то е противоречиво, недостоверно и възникват съмнения за неговата правилност. Поддържа се, че отказът на съда да допусне повторна експертиза е незаконосъобразен. Направено е доказателствено искане за изслушване на повторна съдебно медицинска експертиза пред въззивната инстанция, което е оставено без уважение от въззивния съд в проведеното открито съдебно заседание с мотиви, че не са налице процесуални нарушения

по смисъла на чл. 266, ал. 3 от ГПК, обосноваващи допускането ѝ във въззивното производство.

Оспорен е и присъденият размер на обезщетението за неимуществени вреди. Изразява се становище, че липсват доказателства за причинени неимуществени вреди на ищцата. Оспорени са свидетелските показания в тази връзка, които според жалбоподателя не били ценени в съответствие с нормата на чл. 172 от ГПК и действителното им правно значение. Твърди се, че решението противоречи на задължителната съдебна практика, според която то не може да се основава само на предположения. Сочи се също, че размерът на обезщетението е присъден и за претърпени от ищцата психически травми и страдания, без за такива да има твърдения в исковата молба.

Според жалбоподателя ищцата не е успяла да докаже при условията на пълно и главно доказване не само претърпените от нея травматични увреждания в резултат от твърдяното от нея ПТП, но и механизма му, поради което съдът следвало да определи по-нисък размер на обезщетението и да го намали поне със 70% заради съпричиняването.

Решението е оспорено и в частта, с която е присъдено на ищцата обезщетение за имуществени вреди, като се твърди, че липсват доказателства изобщо да е настъпило ПТП, както и да са направени разходи, които да са в пряка причинна връзка с него.

Поради неоснователност на исковете за обезщетения за имуществени и неимуществени вреди, неправилно било първоинстанционното решение и в частта, с която са присъдени законни лихви върху тези обезщетения.

Искането е да се отмени решението в обжалваните части и да се постанови ново по съществото на спора, с което да се отхвърлят изцяло предявените искове, като се присъдят на жалбоподателя разноски за двете съдебни инстанции.

Срещу въззивната жалба е подаден писмен отговор от ищцата в първоинстанционното производство М. Г. Д. чрез процесуалния ѝ представител адвокат Р. М., с изразено становище за нейната неоснователност и с искане за потвърждаване на решението в обжалваните части и за присъждане на адвокатско възнаграждение на основание чл. 38 от Закона за адвокатурата за въззивната инстанция.

В писмения отговор са оспорени доводите за недопустимост на иска,

респ. на първоинстанционното решение, както и за неговата неправилност, като са изложени подробни съображения за неоснователност на изложените във въззивната жалба оплаквания.

Съдът, съобразявайки оплакванията във въззивната жалба, събраните по делото доказателства и доводите на страните, приема следното:

Въззивната жалба е процесуално допустима, подадена е от лице, имащо правен интерес да обжалва, а именно от ответника срещу решението в осъдителните му части. При подаване на въззивната жалба е спазен срокът по чл. 259 от ГПК.

Първоинстанционното решение е валидно и допустимо в обжалваните части.

Доводите за недопустимост на иска, респ. на решението в обжалваните части, изложени във въззивната жалба, са неоснователни по следните съображения:

По т. дело № 134/2021 година Пазарджишкият окръжен съд е сезиран с обективно съединени осъдителни иски за присъждане на обезщетения за имуществени и неимуществени вреди, причинени при ПТП. Исковете са предявени от М. Г. Д. срещу Г.Ф..

В исковата молба има противоречия в изложените обстоятелства.

Първоначално е посочено, че вредите на ищцата са в резултат на ПТП, станало на 12.02.2019 година в град В., на кръстовището между улици „С.“ и „К.“ и причинено от И.Ш. в качеството ѝ на водач на лек автомобил „Х.“ с рег. № ***, която нарушавайки правилата за движение, е ударила пресичащата на пешеходната пътека М. Д.. В същата искова молба, за да бъде обоснована отговорността на Г., е посочено преди петитума, че за произшествието не е съставен констативен протокол за ПТП с пострадали лица, защото към момента на пристигане на органите на МВР на местопроизшествието водачът, който е предизвикал злополуката, не е открит на мястото на удара, а пострадалата ищца вече е била откарана в болница. Посочено е изрично, че исковете са предявени на основание разпоредбата на чл. 519, ал.1, т. 1 от КЗ, според която Г. извършва плащания в полза на уведените лица за вреди, причинени от МПС, което не е идентифицирано.

Това противоречие в обстоятелствената част е нередовност на първоначалната искова молба, която е преодоляна с допълнителната искова

молба след възраженията на ответника Г.Ф. в отговора по чл. 367 от ГПК. В допълнителната искова молба ищцата е пояснила, че става дума за грешка и че претенцията ѝ е за обезщетения за вреди, причинени от неидентифицирано МПС с неустановен водач.

При тези процесуални действия на страните законосъобразно е прието от първоинстанционния съд с доклада и с постановеното решение, че става дума за обезщетения, дължими от Г. в качеството му на орган, на който по закон са възложени функции да извършва плащания в полза на увредени лица за вреди, причинени от моторно превозно средство, което е неидентифицирано – чл. 519, ал.1, т. 1 от КЗ. В този смисъл доводите във въззивната жалба, че с допълнителната искова молба е предявен изцяло нов иск, различен от предявения с първоначалната искова молба, в която са посочени конкретен извършител и МПС, са неоснователни. Става дума за нередовност на първоначалната искова молба, която е отстранена с допълнителната искова молба, а не за недопустимо предявяване на нов иск, основан на нови обстоятелства, едва с допълнителната искова молба.

Ищцата обосновава допустимостта на иска пред съда с подадена молба за изплащане на обезщетение от Г. и отказ такова да бъде определено и заплатено. В тази връзка към първоначалната искова молба / стр. 66/ е представена молбата, заведена в Г.Ф. с вх. № 24-01-206 от 22.04.2021 година, в която изрично е посочено, че ищцата е пострадала при ПТП, станало на дата и място, идентични с тези, посочени в исковата молба, причинено от неизвестен водач на неидентифицирано МПС, който е нарушил правилата и е ударил пресичащата на пешеходна пътека ищца. С молбата, след като са изложени подробно имуществените и неимуществени вреди, претърпени от ищцата, е претендирано заплащане на обезщетение в размер на 70 000 лева за неимуществените вреди – болки, страдания и психически стрес и 1430,65 лева за имуществени вреди. Към молбата са приложени документи, свързани с причинените телесни увреждания на ищцата – епикризи, амбулаторни листове, експертно решение на ТЕЛК, протоколи на медицинска комисия, амбулаторни листове, болнични листове, фактури за закупувани медицински изделия, рецепта и рентгенография. Представени са и удостоверение за банковата сметка на ищцата, както и копие от пълномощно на адвокат Р. М., която е подала молбата от името на М. Г. Д..

Единственото действие, предприето от Г.Ф. във връзка с тази молба до датата на предявяване на иска пред съда – 16.08.2021 година, е изпратеното писмо с изх. № 24-01-206/26.04.2021 година до ищцата чрез адвокат М., в което е посочено, че към момента на съставянето му не е изпълнено задължението по чл. 498, ал. 2 от КЗ, а именно не са представени документи, свързани със застрахователното събитие и причинените вреди, както и документи, установяващи качеството на увредените лица по смисъла на чл. 478, ал. 2 от КЗ. Отражено е също, че представеното пълномощно не отговаря на изискванията на чл. 558, ал. 6 от КЗ. Посочено е, че с оглед образуването и завеждането на щета в Г.Ф. с цел определяне и изплащане на обезщетение, се очаква съдействие от молителката М. Д..

Доводите на Г., че пред него не е образувана щета, поради което искът пред съд е недопустим, са неоснователни.

От обстоятелствата, на които се основават исковите претенции е видно, че става дума за плащания от Ф. за незастраховани МПС на Г.. Съгласно чл. 557, ал. , т. 1 от КЗ Г. изплаща на увредените лица от Ф. за незастраховани МПС обезщетения за имуществени и неимуществени вреди вследствие на смърт или телесни увреждания, причинени на територията на Република България от моторно превозно средство, което е напуснало местопроизшествието или не е било установено / неидентифицирано МПС/. Т.е. в отношенията между страните са приложими разпоредбите на глава петдесет и втора от КЗ във връзка с изискванията за сезиране на Г. с претенции за заплащане на обезщетения като предпоставка за допустимостта на иска пред съд, в частност на чл. 558 от КЗ.

В чл. 558, ал. 2 от КЗ е предвидено, че за определянето и изплащането на обезщетения от Г. се прилагат съответно глава четиридесет и шеста и четиридесет и седма. Чл. 498, ал. 1 от КЗ поставя изискване за предявяване на писмена застрахователна претенция към застрахователя, респ. към Г., по реда на чл. 380 от КЗ. В чл. 380, ал. 1, изречение второ от КЗ освен изискването за писмена застрахователна претенция, е поставено и такова за предоставяне на пълни и точни данни за банковата сметка на лицето, по която да се извършват плащания. Чл. 498, ал. 2 от КЗ урежда задължение за увреденото лице при предявяване на претенция да представи документите, с които разполага и които са свързани със застрахователното събитие и

причинените вреди, като съдейства при установяване на обстоятелствата във връзка със събитието и размера на вредите.

В случая ищцата е изпълнила посочените задължения, като е предявила писмена претенция пред Г., приложила е към нея удостоверение за банковата си сметка, както и документите, с които разполага, касаещи причинените ѝ телесни увреждания и проведеното лечение. При положение, че в молбата до Г. изрично е посочено, че няма съставен констативен протокол за ПТП с пострадали лица поради това, че при пристигането на органите на МВР на местопроизшествието водачът, който го е причинил, не е открит на място, а пострадалата е била откарана в болница, както и че има подаден сигнал за ПТП на телефон 112 и е образувано досъдебно производство № 3М 342/2019 година по описа на РУ – В., не може да се направи извод, че ищцата не е изпълнила изискванията на чл. 498, ал. 2 от КЗ за представяне на необходимите доказателства пред Г.. Качеството на увредено лице по смисъла на чл. 478, ал. 2 от КЗ е установено с цялата медицинска документация, представена към молбата. Г. неправилно се е позовал на неспазването на тези две разпоредби от КЗ в писмото си от 26.04.2021 година. Същото важи и за посоченото в писмото неспазване на изискването на чл. 558, ал. 6 от КЗ. Тази разпоредба, изискваща изрично пълномощно с нотариална заверка на подписите, е приложима в хипотезата на плащане от Г. към увреденото лице чрез пълномощник. Липсва такова изискване за пълномощното на адвокат за подаване на писмената застрахователна претенция по чл. 380 от КЗ. В случая не е искано плащането да се извърши на пълномощник на увреденото лице, а напротив, посочена е банкова сметка на самото увредено лице, по която евентуално да се преведат сумите. Отделен е въпросът, че Г. нито извънсъдебно, нито в хода на исковото производство в някакъв момент е изразявал готовност за заплащане на обезщетение, за да се позовава на липсата на пълномощно с нотариална заверка на подписите като едно от основанията за недопустимост на предявения иск пред съд.

Следва да се посочи, че законът не обвързва образуването на щета пред Г. с наличието на всички необходими доказателства към писмената претенция, поради което доводите, че щета не е образувана, респ. че няма постановен отказ по такава, поради което искът е недопустим, са неоснователни. Достатъчно е наличието на предявена претенция в писмен вид

пред Г. с приложени към нея данни за банковата сметка и липса на плащане в срока по чл. 496 от КЗ, евентуално отказ за заплащане на обезщетение или несъгласие на увреденото лице с определения размер, за да е допустим искът пред съда, съгласно разпоредбата на чл. 558, ал. 5 от КЗ.

Според чл. 496, ал. 1 от КЗ срокът за окончателно произнасяне по претенция по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, респ. от Г., не може да е по-дълъг от три месеца от нейното предявяване по реда на чл. 380 пред застрахователя, сключил застраховката „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, или пред неговия представител за уреждане на претенции. Началният момент на този срок е предявяването на писмената застрахователна претенция, в случая 22.04.2021 година. Безспорно е че липсва плащане в определения от закона тримесечен срок, изтичащ на 22.07.2021 година, поради което и с оглед разпоредбата на чл. 558, ал. 5 от КЗ предявеният иск пред съда на 16.08.2021 година е допустим.

По всички тези съображения съдът намира за неоснователни доводите във въззивната жалба за недопустимост на съдебното решение поради постановяването му по недопустим иск.

Следващият спорен въпрос между страните е дали със събраните по делото доказателства е установено настъпването на ПТП, при което ищцата е пострадала и дали ПТП е причинено от неидентифицирано МПС като основание за ангажиране на отговорността на Г..

Безспорно е между страните, а и от приложеното като доказателство към делото досъдебно производство ЗМ 342/2019 година на РУ – В., прокурорска преписка 373/2019 година, се установява, че същото е образувано на 26.06.2019 година по сигнал на М. Г. Д. за това, че на 12.02.2019 година в град В., на ул. „С.“ при управление на МПС – лек автомобил марка „Х.“ с рег. № ***, са нарушени правилата за движение по пътищата, като по непредпазливост е причинена средна телесна повреда на М. Г. Д., изразяваща се в закрито счупване на горния край на тибията, причинило на пострадалата трайно затрудняване на движението на крайник, като деянието е извършено на пешеходна пътека. С постановление от 26.04.2021 година на Районна прокуратура – П., Териториално отделение – В., е прекратено частично досъдебното производство, водено за извършено с лек

автомобил Х. с рег. № *** престъпление по чл. 343, ал. 3, б. „а“, предложение 1-2 във връзка с чл. 342, ал. 1 от НК. Мотивите за частичното прекратяване са, че не са събрани доказателства, които да сочат И.Ш. - водачка на този автомобил, като извършител на деянието. Досъдебното производство обаче е продължило, като с цитираното постановление на прокуратурата е спряно на основание чл. 244, ал. 1, т. 2 от НПК – при наличие на данни за извършено престъпление по чл. 343, ал. 3, б. „а“, предложение 1-2, във връзка с чл. 342, ал. 1 от НК и неразкриване на извършителя на престъплението.

Безспорно е също, че не е съставен констативен протокол за ПТП с пострадало лице. Сама по себе си липсата на такъв констативен протокол не означава, че ПТП не е имало. Установяването на ПТП в хода на исковото производство може да стане с всички допустими доказателства по ГПК, въз основа на тяхната съвкупна преценка.

В тази връзка освен обсъденото по-горе постановление на Прокуратурата, което е официален документ по смисъла на чл. 179 от ГПК, в първоинстанционното производство са събрани гласни доказателства. Разпитаният в съдебно заседание на 18.10.2022 година свидетел К. М., който се е намирал на около 200 метра от мястото на произшествието, макар да не е видял случилото се, е чул удар и писъка на ищцата, след което я е видял на земята, на пешеходната пътека и се обадил на телефон 112, като е казал, че има ударена жена. Показанията на свидетелката В.Й., разпитана в същото съдебно заседание са, че е получила телефонно обаждане, че ищцата, която е нейна приятелка, е блъсната от кола и се намира в болницата.

Разпитаният в съдебно заседание на 29.11.2022 година свидетел П. М. също установява, че не е видял самото ПТП, но има магазин до пешеходната пътека, на която е станало то, чул е викове и когато е излязъл навън, видял ищцата паднала на средата на пешеходната пътека, след което се обадил на телефон 112 за пострадал пешеходец. На мястото имало кола, която подминала и си тръгнала. От другата страна на пешеходната пътека, след като вече я била подминала, имало спряна малка бяла кола, имало и други спрели коли от двете страни на пътеката, като свидетелят не знае коя от тях е ударила ищцата.

Свидетелят Б.К., на чиито показания се позовава жалбоподателят, е разпитан в съдебно заседание на 29.11.2022 година. Той установява, че е

придружил колегата си – автоконтрольор, до мястото, посочено при получен сигнал за ПТП – ударено лице на пешеходна пътека на ул. „К.“ в град В.. На мястото нямало никой. След това те открили ищцата в болницата. Там била и жена на име И.Ш., която оказала първа помощ на ищцата на мястото на катастрофата и след това я придружила до болницата. По автомобила на И.Ш. нямало никакви следи от удар, включително росата по него не била забърсана. Извикан бил и служител на криминална полиция. Колегите на свидетеля преценили, че няма данни и не съставили констативен протокол за ПТП с пострадали лица, след като лекарите прегледали ищцата и я качили в Хирургичното отделение, като казали, че не е имало съприкосновение между нея и автомобила и че коляното ѝ е увредено при падане.

Показанията на този свидетел в частта, според която ищцата не е ударена от лек автомобил, не могат да бъдат възприети от съда. На първо място, този свидетел не установява свои собствени възприятия, а разказва чутото от лекари при приемането на ищцата в болница, като присъствието му там е само като придружител на лицата, натоварени с изясняването на сигнала за ПТП – автоконтрольор и служител на криминална полиция. Освен това в тази им част неговите показания се опровергават по категоричен начин от писмените доказателства и от приетата по делото съдебно-медицинска експертиза. От медицинската документация е видно, че след приемането на ищцата в болница тя е настанена в Отделението по травматология и ортопедия, а не в Хирургичното отделение, както твърди свидетелят. Заключение на вещото лице – съдебен лекар, изготвило съдебно-медицинската експертиза, е категорично. То е в смисъл, че травматичните увреждания на коляното на ищцата с оглед техния вид, установен с медицинската документация, биха могли да бъдат получени по директен и индиректен механизъм. Индиректният механизъм включвал падане от високо на стъпалата, каквито данни по делото липсват. Директният механизъм бил при удар по външната повърхност на левия долен крайник от автомобил, като изводът на вещото лице е, че в случая става дума именно за такъв удар. Вещото лице е изключило възможността травматичните увреждания при ищцата да са получени при падане от собствения ръст на тялото.

Въз основа на всички обсъдени доказателства следва да се приеме, че се касае за телесни увреждания, получени от ищцата при ПТП, при което

тя е ударена на пешеходна пътека от неидентифицирано МПС с неустановен водач и това е основание за ангажиране на отговорността на Г. съгласно чл. 557, ал.1, т. 1 от КЗ.

По отношение на поддържаното от Г. възражение за съпричиняване, следва да се посочи, че липсват доказателства за предприето от ищцата внезапно навлизане на пътното платно, в опасната зона на приближаващите се автомобили. Напротив, установено е, че ищцата е ударена на пешеходна пътека в момента, в който се е намирала почти на средата, където е възприета от разпитаните свидетели. Техните показания опровергават твърденията за внезапно навлизане на пътното платно. Показанията на свидетелите са в съответствие с изводите на приетата по делото и неоспорена съдебна автотехническа експертиза. В нея е посочено, че ПТП е настъпило през деня, при ясно време, с неограничена метеорологична видимост, на пешеходна пътека, на участък от пътя, осигуряващ видимост на водачите на МПС към нея на разстояние от около 200 метра. Ширината на платното е около 10 метра, с две ленти за двупосочно движение. Ищцата е ударена в дясната лента за движение, на пешеходната пътека, след като е изминала около 3,1 метра от тротоара, от който е навлязла на платното. Ударът е в левия ѝ крак, отстрани, в зоната под коляното и е причинен от левия край на предната броня на автомобил.

Вещото лице не е установило, а и по делото не са събрани доказателства за внезапно навлизане на ищцата в опасната зона за спиране на МПС. В тежест на ответника е да установи обстоятелствата, на които основава възражението си за съпричиняване, което в случая не е сторено. Напротив, събраните доказателства опровергават тези твърдения, поради което не са налице основания за уважаване на възражението за съпричиняване.

Със събраните по делото доказателства – медицинска документация и съдебно медицинска експертиза е установено, че при процесното ПТП ищцата е получила контузия на лявата колянна става, счупване на външното плато на голямопещалната кост / тибия / с авулзия на предната кръстна връзка от интеркондиларната еминенция, оток и хематом в областта на лява колянна става, довели до трайно затрудняване на движенията на ляв долен крайник. Според вещото лице става дума за тежко увреждане в областта на лявата

колянна става, изискващо продължително и комплексно лечение до възстановяване функциите на ставата. Лечението на ищцата включва няколко болнични престоя. Непосредствено след ПТП, на 12.02.2019 година тя е приета в ОТО на МБАЛ – В., където е извършена артроскопия на лява колянна става, установена е авулзия на предната кръстна връзка и е препоръчано специализирано лечение по повод на вътреставните увреждания.

Първоначалният болничен престой е до 15.02.2019 година. На 25.02.2019 година ищцата отново е постъпила на болнично лечение в Първа клиника по ортопедия и травматология на У. „Н.“ ЕАД, където оперативно е установено закрито счупване на горния край на тибията / големия пищял/ вляво, откъсване на кост от интеркондиларната еминенция на големия пищял. На 01.03.2019 година ищцата е подложена на втора оперативна интервенция, при която е извършена синовектомия и репозиция на фрагмента, който е фиксиран посредством един брой канюлиран винт, поставена е гипсова имобилизация с тютурна шина за 45 дни. Ищцата е изписана от болница на 05.03.2019 година. На 25.04.2019 година тя постъпва на лечение в „СБР – Н.“ ЕАД – В. за провеждане на рехабилитация с оплаквания за силни болки, ограничени и болезнени движения в ляво коляно, затруднена походка и ходене с помощно средство, като лечението е продължило до 02.05.2019 година. Въпреки лечението и рехабилитацията ищцата е консултирана от лекар-специалист на 03.05.2019 година, 14.05.2019 година, 11.06.2019 година и 19.06.2019 година по повод продължаващите оплаквания за оток и ограничени движения в лявото коляно, като ѝ е предписано лечение с противовъзпалителни и болкоуспокояващи лекарства и физикални и рехабилитационни процедури. На 11.07.2019 година ищцата постъпва в лечебно заведение - ОТО на МБАЛ „З.– В.“ за пореден път, където са установени хроничен ставен излив, повишена локална температура в областта на лявата колянна става, миграция на поставения в ставата винт, изострени и уплътнени ставни повърхности на лявата колянна става и др. Ищцата е оперирана отново, като е направена частична синовектомия и екстракция на винта и е изписана на 14.07.2019 година. През периода от 12.02.2019 година до 22.07.2019 година ищцата е била в отпуск поради временна нетрудоспособност, който е продължен от ТЕЛК до 22.09.2019 година, като при прегледа от ТЕЛК тя все още се е придвижвала с две патерици. При прегледи на 28.01.2020 година и 05.02.2020 година от физиотерапевт е

установено, че движенията на лявата колянна става са все още силно ограничени, като след предписаното лечение лявото коляно е останало все още леко оточно и с ограничени движения.

От съдебно медицинската експертиза е видно, че описаните увреждания при ищцата са в причинно-следствена връзка с процесното ПТП. Те са ѝ причинили интензивни болки непосредствено след травмата, при медицинските диагностични и хирургически процедури. Интензитетът на болките е намалявал постепенно до приключване на оздравителния процес, който е продължил около 7-8 месеца. През този период ищцата е била със загубена работоспособност и със затруднения в придвижването, което първоначално е било с патерици. Вещото лице е посочило, че към момента на изготвяне на експертизата / 10.10.2022 година/ е налице функционално възстановяване от травмата на лявото коляно, но при влошени метеорологични условия и при натоварване на ставата е възможно ищцата да изпитва болка.

По делото са събрани и гласни доказателства за болките и страданията на ищцата, свързани с причинените ѝ при ПТП физически увреждания. В съдебно заседание на 18.10.2022 година в качеството на свидетели са разпитани Н.Л. и В.Й.. От техните показания се установява, че след инцидента ищцата освен силните физически болки е била и много притеснена за дъщеря си, която отглеждала сама и която към този момент била в трети клас. По време на болничните ѝ престои се налагало дъщеря ѝ да остава при нейни приятели. След изписването си от болница ищцата не можела да се справя сама, тъй като не можела да става, имала нужда от помощта на близки и приятели, които я посещавали, пазарували, чистели и пускали перални заедно с детето ѝ. В началото се налагало приятелите и дъщеря ѝ да ѝ помагат дори за хигиенните ѝ нужди и за обличането. Този период продължил около пет месеца. И след като се върнала на работа, ищцата била трудно подвижна. Освен физически, тя се чувствала зле и психически, страхувала се от автомобили, страхувала се да пресича, притеснявала се за това, че е непълноценна, че трябва да разчита на други хора и на детето си, което все още било малко, изпитвала неудобство от това, че е трудно подвижна, а работата ѝ е в училище била свързана с деца и изисквала да е по-пъргава. Свидетелките установяват, че и до момента ищцата изпитва болки, приема обезболяващи, когато ѝ се налага да ходи по-

дълго време.

Към исковата молба е представено писмено доказателство за проведени консултации с психолог от 18.10.2019 година / стр. 44/, в което е отразено, че при лицето се наблюдават натрапливи мисли, които водят до стрес и напрежение в по-голямата част от деня.

При така установената по делото фактическа обстановка съдът намира, че определеният от първоинстанционния съд размер на обезщетението за неимуществени вреди от 30 000 лева е справедлив по смисъла на чл. 52 от ЗЗД.

Съгласно задължителните за съдилищата указания, дадени с Постановление № 4/23.12.1968 година на Пленума на ВС, понятието „справедливост“ не е абстрактно понятие, а е свързано с преценка на конкретни обективно съществуващи в действителността обстоятелства. За да се реализира справедливо възмездяване на неимуществените вреди на ищцата - болки и страданията, претърпени от деликта, е необходимо да бъдат взети предвид установените по делото обстоятелства за конкретния случай.

Сред тях са на първо място причинените телесни увреждания по вид, интензитет на болките и страданията, продължителността на лечението, както и наличието на болки и към настоящия момент. От значение за размера на обезщетението са възрастта на ищцата, която към момента на ПТП е била на 48 години, обстоятелството, че за дълъг период от време е била в отпуск по болест, преустановила е изпълнението на трудовите си задължения, което не е единствената промяна в начина ѝ на живот. Наложило се е да разчита за дълъг период от време на помощта на приятели, както за обслужването си и домакинските задължения, така и за отглеждането на дъщеря си, която към този момент е била десетгодишна и чийто начин на живот също е променен.

Размерът на обезщетението за неимуществени вреди отчита и причинените на ищцата страх от автомобили, чувство за непълноценност и притеснения за детето, което отглежда сама. В тази връзка следва да се посочи, че съдът не споделя доводите във въззивната жалба за липса на обстоятелства в исковата молба за причинена психическа травма. В

исквата молба е посочено, че негативните емоции и стресът, изживени при самото ПТП и последващите болнични престои, съпроводени с продължаващите болки, са се отразили много зле на емоционалното състояние на

ищцата, която е станала затворена, тревожна, разсеяна. Твърденията са за страх и тревога при пресичане на пътното платно, за опасения, че няма да се справя занапред с родителските си задължения, за натрапчиви мисли и стрес, за изолация от околните. Всички тези обстоятелства са въведени своевременно в процеса с първоначалната искова молба и са установени със събраните доказателства, поради което следва да бъдат взети предвид при определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди.

Освен с обсъдените по-горе обстоятелства, свързани с характера, силата, интензитета и продължителността на търпените от ищцата болки и страдания от причинените ѝ при процесното ПТП увреждания, които са в пряка причинна връзка с него, съдът взе предвид и икономическата конюнктура в страната и общественото възприемане на критерия за справедливост, което намира израз в нормативно определените лимити по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. Отчитането на икономическото положение в страната и общественото възприемане на справедливостта при определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди е възприето от съдебната практика/ Решение № 27 от 15.04.2015 година на ВКС по т. дело № 457/2014 година на второ т.о./. До 01.01.2010 година нормативно определените минимални размери на лимитите са нараствали непрекъснато и почти ежегодно, като от 25 000 лева за всяко събитие са достигнали до 700 000 лева за всяко събитие при едно пострадало лице и до 1 000 000 лева – при две или повече лица. След тази дата са определени значително по –високи размери. § 27 от ПЗР на Кодекса за застраховането / отм./ предвижда лимит за едно събитие на имуществени и неимуществени вреди вследствие на телесно увреждане или смърт от 1 000 000 лева при едно пострадало лице и от 5 000 000 лева при две или повече пострадали лица. Кодексът за застраховането, влязъл в сила на 01.01.2016 година, който е приложим в настоящия случай, в чл. 492 предвижда лимит за неимуществени и имуществени вреди вследствие на телесно увреждане или смърт – 10 000 000 лв. за всяко събитие, независимо от броя на пострадалите лица / а след изменението с ДВ бр. 101/2018 година – 10 420 000 лева/.

По всички тези съображения съдът намира за правилни изводите на първоинстанционния съд, че справедливият размер на обезщетението за неимуществени вреди за ищцата е 30 000 лева, дължими ведно със законната

лихва от 14.05.2021 година, от когато е поискана, която дата е след сезирането на Г. с претенцията за заплащане на обезщетение.

Основателен е и искът за заплащане на обезщетение за имуществени вреди в размер на 1430,65 лева, ведно със законната лихва с начален момент от 14.05.2021 година. Тази сума се установява с представените към исковата молба и неоспорени от ищеца фактури и касови бонове за закупуване на лекарства, медицински консумативи и потребителски такси за болничен престой. От съдебно медицинската експертиза се установява, че всички те са свързани с лечението на ищцата след причинените ѝ при процесното ПТП увреждания.

По изложените съображения съдът намира, че следва да потвърди първоинстанционното решение в обжалваните части.

С оглед изхода на спора пред въззивната инстанция жалбоподателят Г.Ф. следва да бъде осъден да заплати на основание чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата адвокатско възнаграждение на адвокат Р. М., осъществила безплатната правна помощ на М. Д. пред въззивната инстанция. Дължимият размер на адвокатското възнаграждение, определен съобразно обжалваемия интерес по двата обективно съединени иска - за обезщетения за неимуществени и имуществени вреди, съответно на основание чл. 7, ал. 2, т. 4 и т. 2 от Наредба № 1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения, с включен ДДС, е 4191,67 лева / 3660 лева плюс 531,67 лева/.

Ето защо Пловдивския апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 29 от 06.03.2023 година, постановено по т. дело № 134/2021 година по описа на Окръжен съд – П., **В ОБЖАЛВАНИТЕ ЧАСТИ, С КОИТО:**

- е осъден Г.Ф. да заплати на М. Г. Д., ЕГН *****, сумата от 30000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди - болки и страдания, както и обезщетение за имуществени вреди в размер на 1430, 65 лева, настъпили в резултат на ПТП, станало на 12.02.2019 година в гр. В. на

кръстовището на ул. „С.“ и ул. „К.“, на пешеходна пътека, по вина на неизвестен извършител, с неидентифицирано МПС, ведно със законната лихва за забава върху двете главници, считано от 14.05.2021 година до окончателното изплащане на сумите.

- е осъден е Г.Ф. да заплати в полза на бюджета на съдебната власт, по сметка на Пазарджишкия окръжен съд, сумата от 1257,23 лева, на основание чл.78, ал. 6 от ГПК.

- е осъден е Г.Ф. да заплати на М. Г. Д., ЕГН *****, направените разноси съобразно уважената част от исковете в размер на 431, 88 лева.

ОСЪЖДА Г.Ф., гр. С., ул. „Г.“ № 2, ет.4, БУЛСТАТ ***, да заплати на адвокат Р. М. от АК – С., с личен номер от единния адвокатски регистър при Висшия адвокатски съвет *** и адрес на дейност град С., ул. „Ц.“ № 1, ет. 4, сума в общ размер на 4191,67 лева, представляваща дължимо адвокатско възнаграждение с ДДС на основание чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата, за осъществената безплатна правна помощ на М. Г. Д., ЕГН *****, пред въззивната инстанция.

Решението подлежи на обжалване пред ВКС с касационна жалба в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____